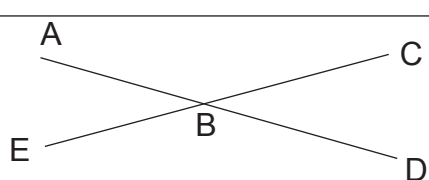

EKSĀMENS MATEMĀTIKĀ
9. KLASEI
 2013
 SKOLĒNA DARBA LAPA
1. daļa

Vārds _____
 Uzvārds _____
 Klase _____
 Skola _____

1.–5. uzdevumā izlasi dotos apgalvojumus! Novērtē katra apgalvojuma patiesumu un savu vērtējumu atzīmē ar „X” atbilstošajā lodziņā!

Aizpilda skolotājs:

		Paties	Aplams
1.	Jebkurš kvadrāts ir arī rombs.		
2.	 Leņķi ABE un CBD ir krustleņķi.		
3.	$(-2)^3 = 8$		
4.	Vienādmalu trijstūrim ir trīs simetrijas asis.		
5.	$2,8 \cdot 10^3 \cdot 100 = 2,8 \cdot 10^6$		

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6.–10. uzdevumā apvelc pareizās atbildes burtu!

6. Aprēķini izteiksmes 5^{-2} vērtību.

A 25   **B** – 10   **C** $\frac{1}{25}$ **D** – 25

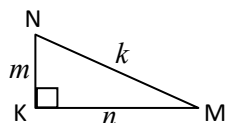
6. _____

7. Automāts iepako sviestu 200 g paciņās. Cik paciņās var iepakot 56 kg sviesta?

A 280   **B** 28   **C** 2,8   **D** 2800

7. _____

8. Trijstūrī MKN leņķa K lielums ir 90° . Kurš no apgalvojumiem ir paties?

A $k^2 = m^2 + n^2$ **B** $m^2 = k^2 + n^2$
C $k^2 = m^2 - n^2$ **D** $n^2 = m^2 + k^2$

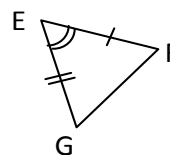
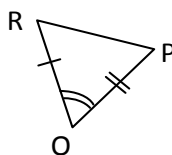
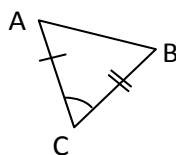
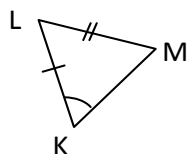
8. _____

9. Aprēķini x vērtību, ja $\frac{4}{x} = \frac{1}{4}$.

A $\frac{1}{4}$ **B** 1   **C** 4   **D** 16

9. _____

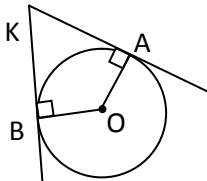
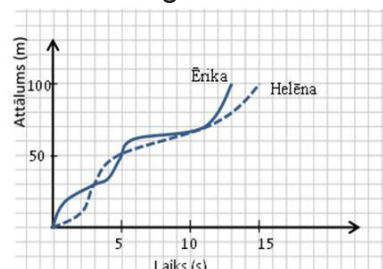
10. Kuri trijstūri ir vienādi?

A $\triangle LKM$ un $\triangle ACB$ **B** $\triangle LKM$ un $\triangle GEF$ **C** $\triangle ROP$ un $\triangle FEG$ **D** $\triangle ROP$ un $\triangle ACB$

10. _____

11.–25. uzdevumā atbildi ieraksti lodziņā!

11.	Sadali izteiksmi $5x - 15$ reizinātājos.														
12.	Atrisini vienādojumu $\frac{3-x}{x+1} = 0$.	$x =$													
13.	Aritmētiskās progresijas pirmais loceklis ir 4, diference ir 3. Aprēķini šīs virknes trešo locekli.														
14.	Saskaiti $4\sqrt{5} + \sqrt{5}$.														
15.	Aprēķini $\sqrt{9} \cdot 16$.														
16.	Salīdzini doto izteiksmju vērtības.	$\sqrt{19}$	$2\sqrt{5}$												
17.	Saīsi izteiksmi $\frac{c(4+c)}{2c}$.														
18.	Skolēns veica pētījumu par Angļu rozēs ziedu skaitu uz viena kāta un pētījuma rezultātus apkopoja tabulā. <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>Ziedu skaits uz viena kāta</th> <th>Biežums</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>13</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>19</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>3</td> </tr> </tbody> </table> Uzraksti šo datu modu.	Ziedu skaits uz viena kāta	Biežums	1	13	2	19	3	20	4	5	5	3		
Ziedu skaits uz viena kāta	Biežums														
1	13														
2	19														
3	20														
4	5														
5	3														
19.	Uzraksti funkcijas $y = 4x + 10$ grafika krustpunkta ar y asi koordinātas.	(;)													
20.	No formulas $v = \frac{s}{t}$ izsaki lielumu t .	$t =$													
21.	$AK = 10$ cm, $AO = 6$ cm. Aprēķini KB .		$KB =$ cm												
22.	Cilindra pamata laukums ir 9 cm^2 , tā augstums ir 7 cm. Aprēķini cilindra tilpumu.		cm^3												
23.	Automašīna brauc ar vidējo ātrumu 90 km/h. Uzraksti izteiksmi, lai aprēķinātu, cik kilometrus automašīna nobrauks k stundās.														
24.	Ērika un Helēna sacentās 100 metru skrējienā. Viņu skrējiena dati attēloti grafiski. Kura no meitenēm uzvarēja skrējienā? 														
25.	Uzzīmē atbilstošu zīmējumu: Taisnes b un c nekrustojas. Punkts A atrodas uz taisnes b .														

11. _____

12. _____

13. _____

14. _____

15. _____

16. _____

17. _____

18. _____

19. _____

20. _____

21. _____

22. _____

23. _____

24. _____

25. _____

Kopā par
1. daļu:

EKSĀMENS MATEMĀTIKĀ
9. KLASEI
 2013
 SKOLĒNA DARBA LAPA
2. daļa

Vārds _____

Uzvārds _____

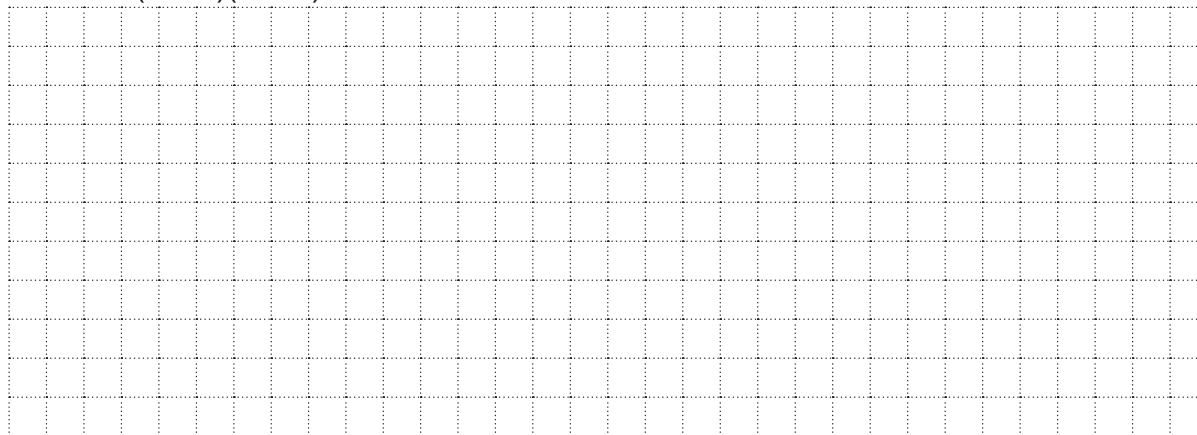
Klase _____

Skola _____

1. uzdevums (4 punkti).

Atrisini vienādojumu.

$$x^2 - 6 = (x - 2)(x - 2) - 8x$$

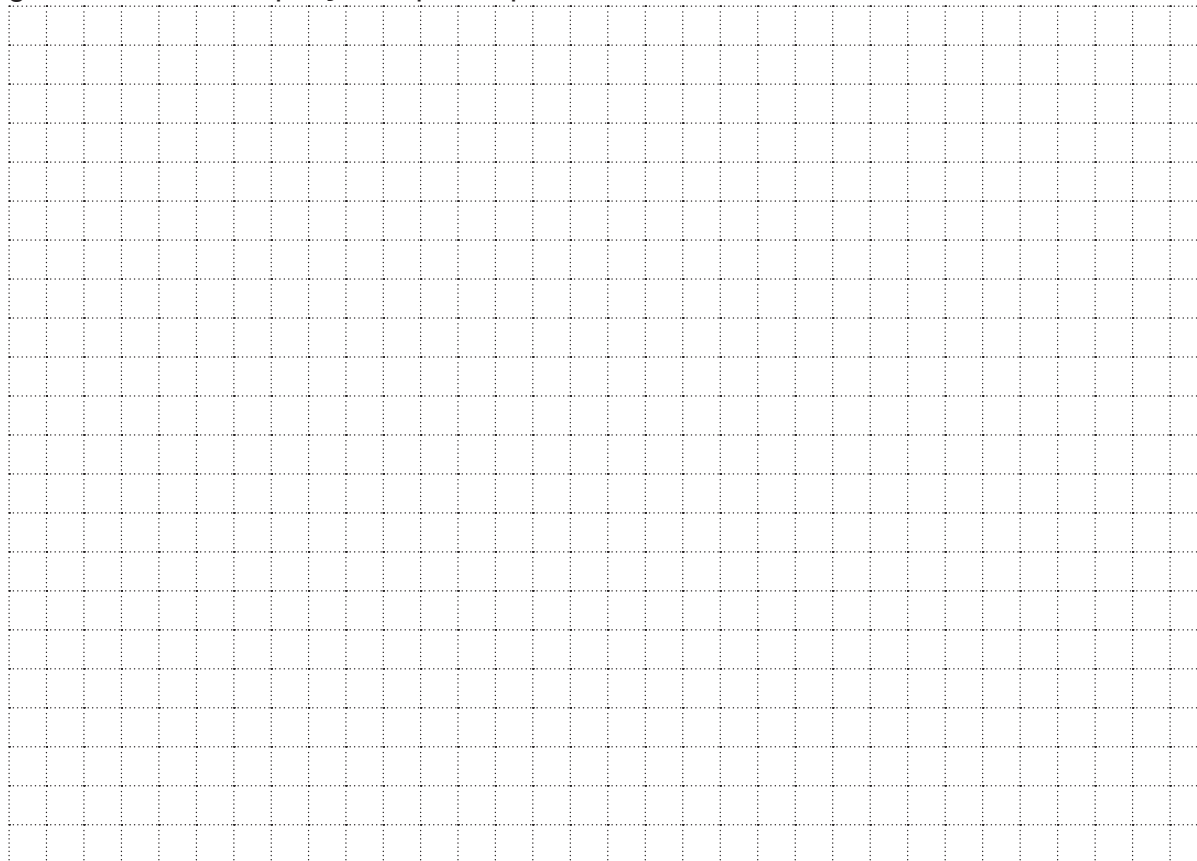

Aizpilda skolotājs:

1. _____

2. uzdevums (5 punkti).

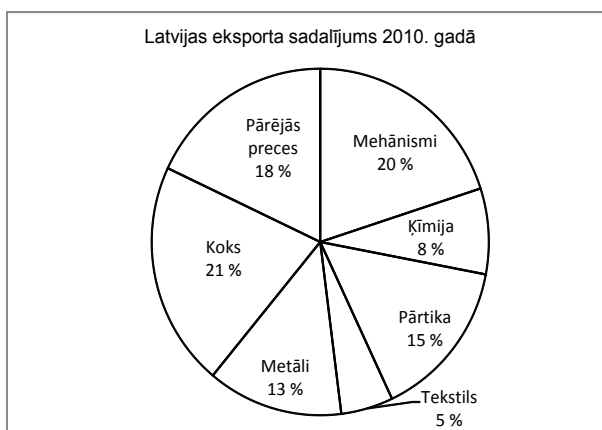
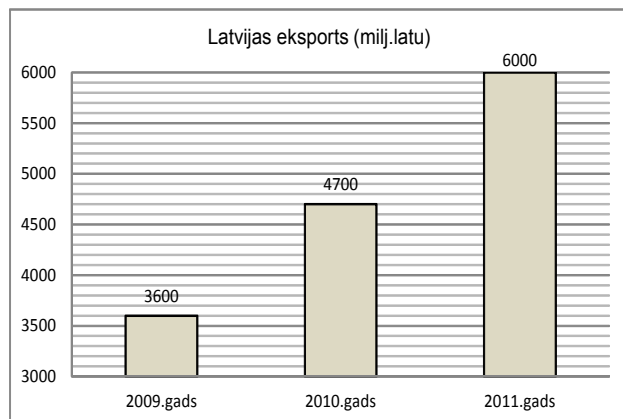
Vienādsānu trapeces šaurais leņķis ir 60° , tsākā pamata garums ir 14 cm, sānu malas garums – 10 cm. Aprēķini trapeces perimetru.

2. _____

3. uzdevums (7 punkti).

Diagrammās attēlota informācija par Latvijas eksportu.

Veic aprēķinus, izmantojot doto informāciju.

a) Cik miljonu latu liels bija pārtikas eksports 2010. gadā?

3.a. _____

b) Par cik miljoniem latu pieauga Latvijas eksports 2011. gadā salīdzinājumā ar 2009. gadu?

3.b. _____

c) Par cik procentiem pieauga Latvijas eksports 2011. gadā salīdzinājumā ar 2009. gadu? Rezultātu noapaļo līdz veseliem procentiem.

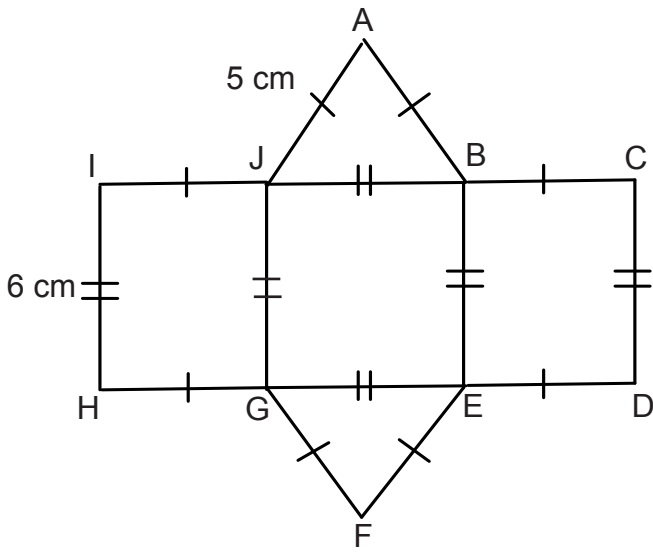
3.c. _____

Kopā par
3. uzd.: _____

5. uzdevums (6 punkti).

Dots kāda ģeometriskā ķermeņa virsmas izklājums.

a) Apvelc pareizās atbildes burtu.

Dotais ķermenis ir

- A** piramīda
- B** cilindrs
- C** konuss
- D** prizma

5.a. _____

b) Aprēķini trijstūra JAB laukumu.

5.b. _____

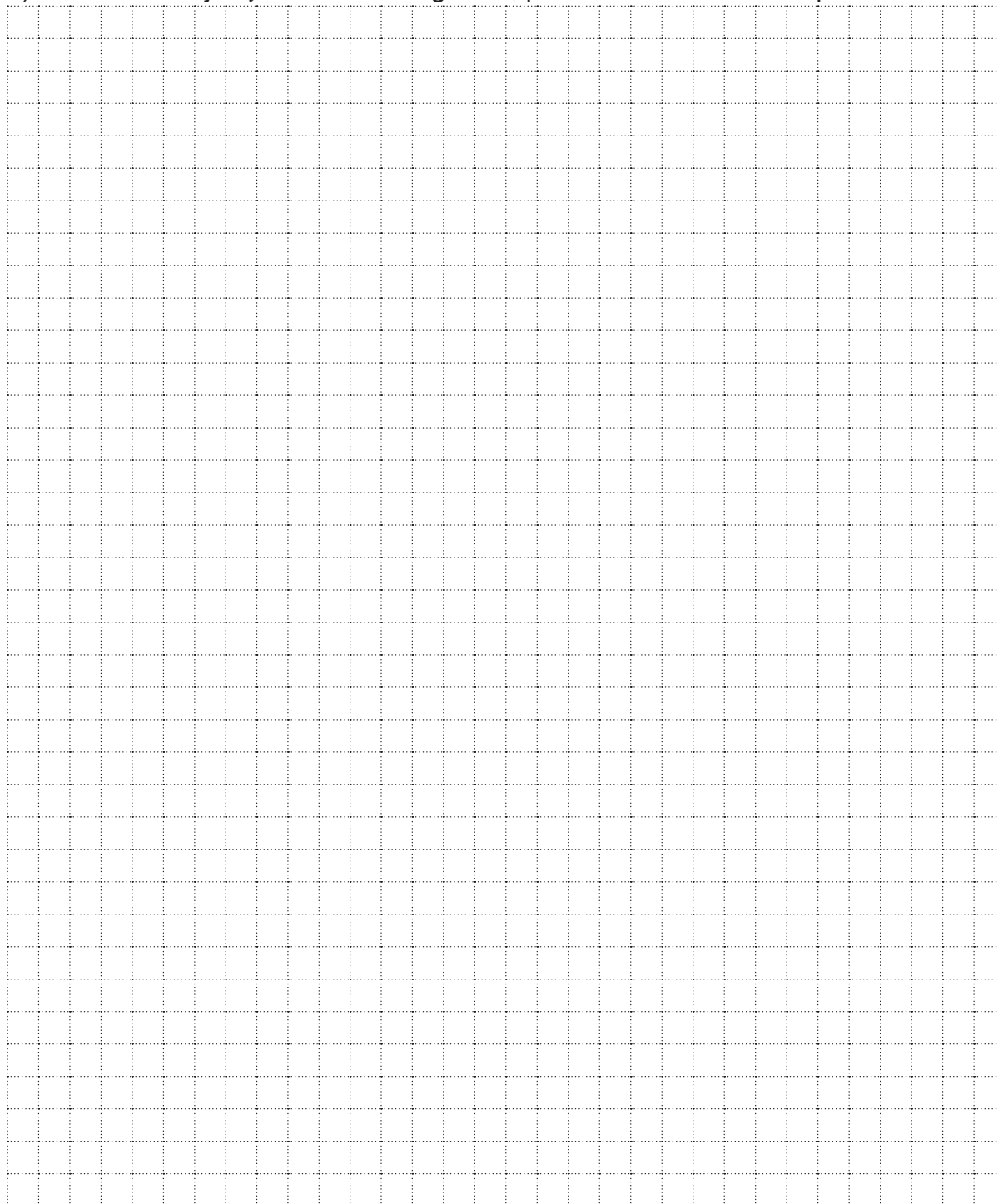
c) Aprēķini šī ģeometriskā ķermeņa virsmas laukumu.

5.c. _____

Kopā par 5. uzd.: _____

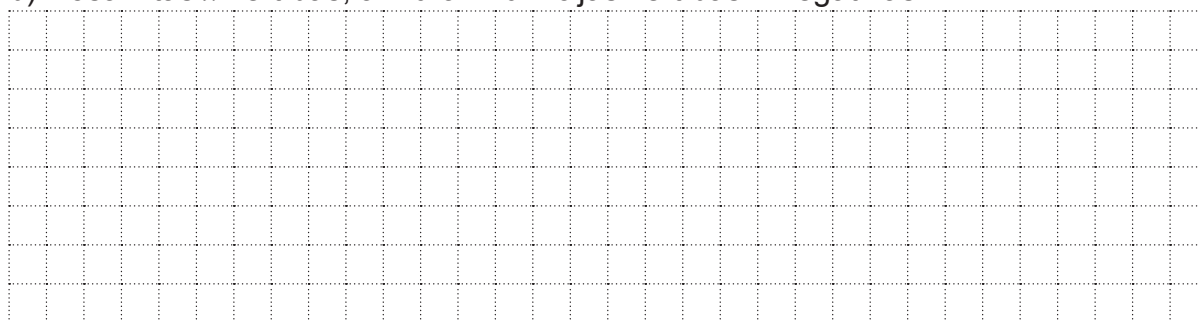
6. uzdevums (6 punkti).

a) Uzzīmē funkcijas $y = x^2 - 2x - 3$ grafiku, precīzi atliekot vismaz 5 punktus.

6.a. _____

b) Nosaki tās x vērtības, ar kurām funkcijas vērtības ir negatīvas.

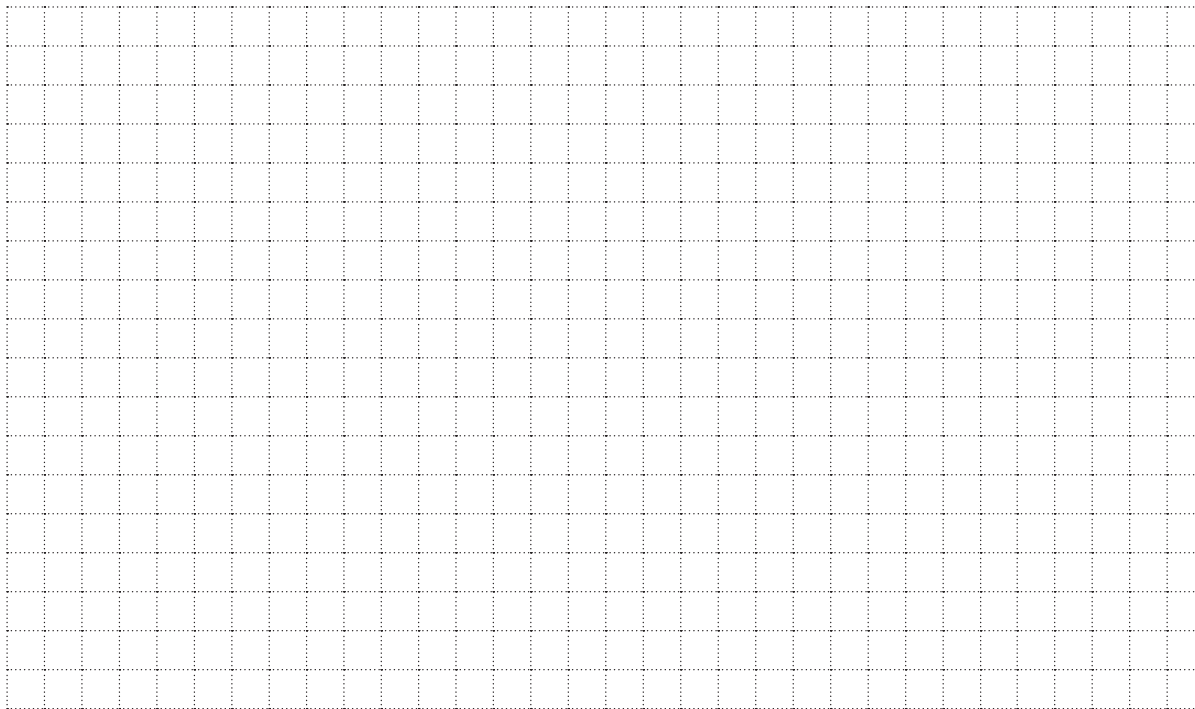
6.b. _____

Kopā par
6. uzd.:
_____

7. uzdevums (5 punkti).

Atrisini nevienādību sistēmu. Atbilde pieraksti kā skaitļu intervālu.

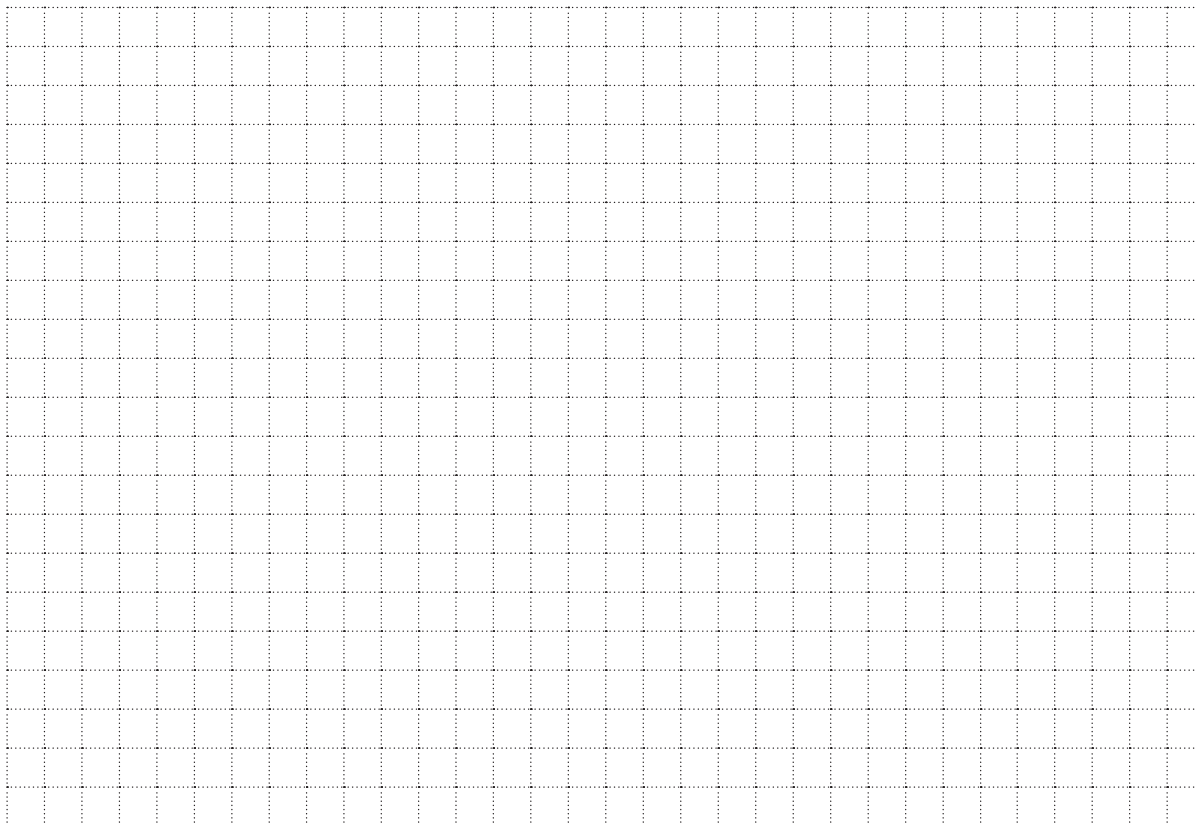
$$\begin{cases} -2x \leq 4 \\ x(x+3) - x^2 < 9 \end{cases}$$

7. _____

8. uzdevums (6 punkti).

Klases komanda piedalījās viktorīnā, kurā jāatbild pilnīgi uz visiem jautājumiem. Jautājumu skaits – 41. Ja atbilde ir pareiza, komanda saņem 3 punktus, ja nepareiza – zaudē 2 punktus. Uz cik jautājumiem jāatbild pareizi, lai viktorīnā iegūto punktu skaits būtu vienāds ar 33?

8. _____

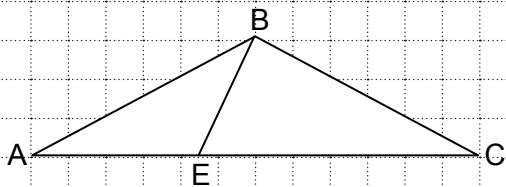

9. uzdevums (7 punkti).

Trijstūra ABC leņķi A un C ir 30° lieli, $EC = 6$ cm. Punkts E atlikts uz malas AC tā, ka trijstūris ABC ir līdzīgs trijstūrim AEB.

a) Pamato, ka trijstūris EBC ir taisnleņķa trijstūris.

b) Aprēķini trijstūra ABE laukumu.

9.a. _____

9.b. _____

Kopā par
9. uzd.: _____

Kopā par
2. daļu: _____

EKSĀMENS MATEMĀTIKĀ
9. KLASEI
 2013
 DARBA VĒRTĒTĀJA LAPA

Darba vērtēšanas kritēriji

Uzd. nr.	Kritēriji	Punktu kopskaits
1. daļa	Par katru pareizu atbildi – 1 p.	25 punkti
2. daļa	Polinoma reizināšana ar polinomu vai formulas lietošana – 1 p.	4 punkti
1.	Saskaitāmo pārvešana – 1 p. Līdzīgo locekļu savilkšana – 1 p. Vienādojuma saknes aprēķināšana – 1 p.	
2.	Zīmējuma izveidošana – 1 p. Trigonometrisko sakarību taisnleņķa trijstūrī lietošana – 2 p. Trapeces garākās pamata malas aprēķināšana – 1 p. Trapeces perimetra aprēķināšana – 1 p.	5 punkti
3.	a) Pareizo lielumu izvēle no abām diagrammām – 1 p. Pārtikas eksporta latos aprēķināšana – 2 p. b) Eksporta pieauguma aprēķināšana – 1 p. c) Attiecības uzrakstīšana – 1 p. Procentu aprēķināšana – 1 p. Rezultāta noapaļošana – 1 p.	7 punkti
4.	a) Vienas iespējamās kombinācijas uzrakstīšana – 1 p. b) Visu veidu konusu skaita aprēķināšana – 2 p. c) Varbūtības aprēķināšana – 1 p.	4 punkti
5.	a) Ķermeņa veida noteikšana – 1 p. b) Trijstūra laukuma aprēķināšana – 2 p. c) Sānu virsmas laukuma aprēķināšana – 2 p. Ķermeņa virsmas laukuma aprēķināšana – 1 p.	6 punkti
6.	a) Krustpunktu ar koordinātu asīm aprēķināšana – 2 p. Parabolas virsotnes x koordinātas aprēķināšana – 1 p. Parabolas virsotnes y koordinātas aprēķināšana – 1 p. Parabolas konstruēšana, ievērojot precizitāti – 1 p. b) Argumenta vērtību noteikšana – 1 p.	6 punkti
7.	Lineārās nevienādības atrisināšana – 1 p. Monoma reizināšana ar polinomu – 1 p. Līdzīgo locekļu savilkšana – 1 p. Otrās lineārās nevienādības atrisināšana – 1 p. Nevienādību sistēmas atrisinājuma uzrakstīšana – 1 p.	5 punkti
8.	Mainīgo lielumu ieviešana un vienādojuma (vienādojumu sistēmas) uzrakstīšana – 3 p. Vienādojuma (vienādojumu sistēmas) atrisināšana – 3 p.	6 punkti
9.	a) Spriedumu ceļā $\angle EBC = 90^\circ$ pamatošana (līdzīgo trijstūru attiecīgo leņķu noteikšana, $\angle ABE$ lieluma noteikšana, $\angle EBC$ aprēķināšana) – 3 p. b) Nogriežņa EB aprēķināšana – 1 p. Trijstūra AEB laukuma aprēķināšana – 3 p.	7 punkti

Ja 2. daļas uzdevuma risinājums neatbilst kritērijos norādītajam, skolotājs izveido savus kritērijus atbilstoši norādītajam punktu skaitam.

1. Saīsinātās reizināšanas formulas.

$$(a \pm b)^2 = a^2 \pm 2ab + b^2$$

$$a^2 - b^2 = (a - b)(a + b)$$

3. Kvadrātfunkcija.

$$y = ax^2 + bx + c; x_v = \frac{-b}{2a}$$

x_v – grafika virsotnes x koordināta.

5. Pakāpes.

$$a^m \cdot a^n = a^{m+n}$$

$$a^m : a^n = a^{m-n}$$

$$(a^m)^n = a^{mn}$$

$$a^m \cdot b^m = (ab)^m$$

7. Līdzīgi trijstūri.

Ja $\triangle ABC \sim \triangle A_1B_1C_1$, tad

$$\frac{AB}{A_1B_1} = \frac{BC}{B_1C_1} = \frac{AC}{A_1C_1} = k;$$

$$\frac{P_{ABC}}{P_{A_1B_1C_1}} = k; \quad \frac{S_{ABC}}{S_{A_1B_1C_1}} = k^2.$$

9. Laukumi.

Trijstūrim: $S_{\Delta} = \frac{ah_a}{2} = \frac{1}{2}ab \sin \gamma$; **Paralelogramam:** $S = ah_a = ab \sin \gamma$;
 a, b – malas; γ – leņķis starp a un b , h_a – augstums pret malu a

Trapecei: $S = \frac{a+b}{2} \cdot h$

a, b – trapeces pamata malas
 h – trapeces augstums

10. Ģeometriskie ķermeņi.

Prizma: $S = 2S_{pam.} + S_{sānu}$; $S_{sānu} = P \cdot H$; $V = S_{pam.} \cdot H$;
 P – pamata daudzstūra perimetrs; H – prizmas augstums.

Piramīda: $S = S_{pam.} + S_{sānu}$; $S_{sānu} = \frac{1}{2}P \cdot h_{sānu}$; $V = \frac{1}{3}S_{pam.} \cdot H$;
 P – pamata daudzstūra perimetrs; $h_{sānu}$ – sānu skaldnes augstums; H – piramīdas augstums.

Cilindrs: $S = 2\pi R^2 + 2\pi RH$; $V = \pi R^2 H$;
 R – cilindra pamata rādiuss; H – cilindra augstums.

Konuss: $S = \pi R^2 + \pi Rl$; $V = \frac{1}{3}\pi R^2 H$;
 R – konusa pamata rādiuss; l – konusa veidule; H – konusa augstums.

Lode: $S = 4\pi R^2$; $V = \frac{4}{3}\pi R^3$; R – lodes rādiuss.

2. Progresijas.

Aritmētiskā: $a_n = a_1 + (n-1)d$

$$S_n = \frac{(a_1 + a_n)n}{2} = \frac{2a_1 + (n-1)d}{2} \cdot n$$

Ģeometriskā: $b_n = b_1 \cdot q^{n-1}$; $S_n = \frac{b_1(q^n - 1)}{q - 1}$

4. Kvadrātvienādojums.

$$ax^2 + bx + c = 0; \quad x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{D}}{2a}; \quad D = b^2 - 4ac; (D \geq 0)$$

$$x_1 + x_2 = -\frac{b}{a}; \quad x_1 \cdot x_2 = \frac{c}{a};$$

x_1, x_2 – vienādojuma saknes; a, b, c – koeficienti;
 D – diskriminants.

6. Notikuma varbūtība.

$$P = \frac{m}{n};$$

m – notikumam labvēlīgo rezultātu skaits;

n – notikuma visu vienādi iespējamo rezultātu skaits.

8.

	30°	45°	60°
sin	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$
cos	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$
tg	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	1	$\sqrt{3}$